

STATYSTYKA ZAKONÓW MĘSKICH W POLSCE (2023)

Według opracowanych danych przesłanych przez jurysdykcję (5 jednostek nie dostarczyło danych i w tych wypadkach zawarte są dane z 2022 roku), na dzień 31.12.2023 roku, Polska ma 9455 zakonników, z czego w kraju przebywa i pracuje 7333 z nich (6072 kapłanów, 889 braci zakonnych, 372 kleryków), a za granicą 2122 (2002 kapłanów, 93 braci zakonnych o ślubach wieczystych, 11 alumnów o ślubach wieczystych, 15 alumnów o ślubów czasowych). Do tego trzeba doliczyć 74 postulantów (w tym 58 z Polski i 16 obcokrajowców), 85 nowicjuszy pierwszego roku (w tym 60 z Polski i 25 obcokrajowców), 29 nowicjuszy drugiego roku (w tym 17 z Polski i 12 obcokrajowców).

Są to zakonnicy z 59 rodzin zakonnych, ale w 78 jednostkach. W ostatnim czasie z Polski odeszli Marianiści, a w ramach KWPZM zaczęli swoją obecność formalnie Kameduli i Legioniści Chrystusa. Dodatkowo 8 rodzin zakonnych, często na prawach diecezjalnych lub jako stowarzyszenie wiernych, nie należy do KWPZM: Apostołowie Jezusa Ukrzyżowanego, Bracia Chrystusa Cierpiącego, Instytut Dobrego Pasterza, Bracia Miłosiernego Pana, Mali Bracia Baranka, Mali Bracia Jezusa oraz Słudzy Ducha Pocieszyciela.

A. Zaangażowanie duszpasterskie i formacyjne

Zaangażowanie apostolskie zakonów męskich wygląda w sposób następujący: 568 parafii, 99 rektoratów i wikariatów samodzielnych, 358 innych kaplic z dostępem dla wiernych, 147 sanktuariów (w tym 13 ku czci Trójcy świętej i pasyjnych, 100 maryjnych oraz 34 ku czci świętych) oraz 86 kościołów z całodzienną adoracją Najświętszego Sakramentu. 129 zakonników zaangażowanych jest w posługę wobec Kościoła lokalnego, 25 zakonników należy do komisji Konferencji Episkopatu Polski a 9 jest duszpasterzami krajowymi różnych zawodów i stowarzyszeń, 17 zakonników pracuje w kuriach biskupich a 58 należy do różnego rodzaju komisji diecezjalnych, 20 posługuje jako egzorcyciści.

W duszpasterstwo parafialne zaangażowanych jest 2880 zakonników, z czego 15 pełni funkcję dziekana, 562 proboszcza, 87 rektora lub wikariusza samodzielnego a 359 wikariusza. Pomocą w duszpasterstwie służy 1629 zakonników, 35 jest organistami, a 193 zakrystianami. 1200 zakonników jest zaangażowanych w duszpasterstwach specjalistycznych: 168 jako formatorzy zakonni, 173 jako kapelani sióstr zakonnych, 67 jako duszpasterze akademicki, 387 jako duszpasterze ruchów i stowarzyszeń religijnych, 91 jako duszpasterze różnych grup zawodowych, 50 jako duszpasterze strażaków i służb mundurowych, 11 jako kapelani wojskowi, 24 jako kapelani więzienni, 3 jako duszpasterze głuchoniemych i niewidomych, 25 jako duszpasterze dzieci specjalnej troski, 128 jako kapelani szpitalni i sanatoryjni, a 73 jako kapelani domów opieki społecznej.

W roku 2023 zakonnicy przeprowadzili 590 serii misji, 3025 rekolekcji adwentowych i wielkopostnych, 1049 rekolekcji zamkniętych, 436 rekolekcji dla zakonów męskich i żeńskich, 99 rekolekcji dla kapłanów diecezjalnych oraz 1762 dni skupienia dla zakonów męskich i żeńskich. 131 zakonników pełni posługę dekanalnych ojców duchownych, 32 spowiedników w seminariach diecezjalnych a 52 w seminariach zakonnych, 439 jest stałymi spowiednikami sióstr zakonnych, 10 penitencjarzami apostolskimi, 99 spowiednikami w sanktuariach zagranicznych, a 655 w sanktuariach polskich, a zakonnicy prowadzą 121 kościołów z całodziennym dyżurem spowiednika.

759 zakonników jest katechetami, z czego 733 kapłanów, 4 braci zakonnych i 22 kleryków. Katechizują oni 12 588 dzieci w przedszkolach, 102 825 dzieci w szkołach podstawowych, 55 492 młodych ludzi w liceach i technikach, 8409 młodzieży w szkołach zawodowych, 4220 młodzieży akademickiej, 2612 osób uczestniczące w katechezie specjalnej oraz opiekują się gronem ministrantów, których liczba wynosi 9833. 442 zakonników podejmuje się pracy akademickiej, wśród których jest 152 wykładowców wyższych uczelni, 53 wykładowców seminariów diecezjalnych i 237 wykładowców seminariów zakonnych. W 2023 roku zakonnicy wydali 156 publikacji naukowych (książek), nie licząc artykułów.

Zakony męskie prowadzą 748 ośrodków formacyjnych i specjalistycznych, wśród których są 102 domy rekolekcyjne, 30 centrów duchowości, 21 centrów animacji misyjnej, 19 szkół nowej ewangelizacji, 34 ośrodki powołaniowe, 110 duszpasterstw młodzieży szkół średnich

(niezależnych od lekcji religii w szkole), 62 duszpasterstwa akademickie i post-akademickich, 78 miejsc katechumenatu dorosłych z przygotowaniem do chrztu, 182 duszpasterstwa rodzin, 43 duszpasterstwa harcerskie, 54 duszpasterstwa trzeźwościowe oraz 13 duszpasterstw dla emigrantów.

W 2023 roku zakonnicy poprowadzili 356 kursów przedmałżeńskich, 595 grup medytacyjnych i modlitewnych, 200 grup biblijnych, 136 grup misyjnych. Dodatkowo opiekowali się 2614 różami różańcowymi, zorganizowali 614 pielgrzymek krajowych i 231 zagranicznych oraz 101 warsztatów, sympozjów i spotkań formacyjnych dla zakonów.

Przy zakonnych duszpasterstwach są 242 grupy III Zakonu, 118 bractw, 58 kół Akcji Katolickiej, 3628 grup i stowarzyszeń maryjnych, 244 grupy oazowe, 180 grup neokatechumenalnych, 391 grup charyzmatycznych, 98 grup nowych ruchów religijnych i 300 grup innych ruchów i stowarzyszeń religijnych.

B. Dzieła charytatywne, pomocowe, edukacyjne, wydawnicze i kulturalne

Zakonny męskie prowadzą 40 własnych dzieł charytatywnych: 1 szpital, 5 hospicjów, 2 przychodnie i ośrodki zdrowia, 1 aptek zakonnych, 8 domów opieki, pomocy społecznej i zakładów specjalnych, 4 młodzieżowych ośrodków wychowawczych, 3 domy dziecka, 11 ośrodków terapii dla uzależnionych, 4 schroniska i noclegownie dla bezdomnych oraz 1 mieszkanie chronione dla mężczyzn.

Przy ośrodkach zakonów męskich istnieje 537 dzieł charytatywnych, z czego 284 zespoły charytatywne, 77 ośrodków opieki Caritas, 49 poradni psychologiczno-pedagogicznych, 5 ośrodków rehabilitacyjnych, 2 darmowe poradnie zdrowia i apteki dla ubogich, 32 kuchnie dla ubogich, 59 świetlic dla dzieci ubogich i z zagrożonych rodzin, 22 ośrodki pomocy rodzinie a także 7 ośrodki terapii zajęciowej dla niepełnosprawnych.

Jeśli chodzi o własną działalność edukacyjną, to zakonnicy mają 14 przedszkoli, 42 szkoły podstawowe, 32 liceów, 5 techników, 5 szkół zawodowych, 3 szkoły specjalne, 6 szkół wyższych, 14 instytutów naukowych, 10 studiów duchowości a także prowadzą 26 burs i internatów oraz 52 oratoria dla dzieci i młodzieży.

W okresie ferii zimowych i wakacji letnich zakony męskie zorganizowały w 2023 roku 1062 turnusów dla dzieci i młodzieży: 105 oazowych, 179 powołaniowych, 111 pielgrzymek pieszych, 181 spotkań młodych, 15 obozów dla niepełnosprawnych, 28 obozów integracyjnych, 131 kolonii, 166 półkolonii oraz 180 innego rodzaju form skierowanych do dzieci i młodzieży. Objęły one 19 572 dzieci oraz 22 064 ludzi młodych, a w ich organizacji było zaangażowanych 701 zakonników: 510 kapłanów, 165 kleryków i 26 braci zakonnych.

Zakony męskie mają jeszcze 9 drukarni i zakładów poligraficznych, 29 wydawnictw, 28 czasopism naukowych, 62 czasopisma religijne, 7 czasopism specjalistycznych, 31 księgarni i hurtowni artykułów religijnych, 10 telewizji internetowych, 7 rozgłośni radiowych, 607 oficjalnych stron i portali internetowych, prowadzili 5 kursów komputerowych i 94 blogi.

Przy zakonach męskich działa 15 centrów kultury chrześcijańskiej, 45 muzeów, 415 scholii i chórów, 33 orkiestry, 32 grup teatralnych i recytatorskich, 10 biur pielgrzymkowych, 42 organizacje i kluby sportowe. Organizują oni lub przyznają: 53 konkursy i nagrody kulturalne, 63 festiwale muzyki poważnej i organowej, 37 festiwali piosenki religijnej, a także 41 kursów języków obcych.

C. Działalność poza granicami Polski

2122 zakonników, pracujących poza granicami Polski, obsługuje duszpastersko: 521 parafii, 62 sanktuaria i 648 innych kaplic czy kościołów, gdzie gromadzą się wierni. W Afryce prowadzą 47 parafii, 4 sanktuaria oraz obsługują 29 kaplic. W obu Amerykach są to 54 parafie, 10 sanktuariów i 154 kaplice. W Australii i Oceanii są to 23 parafie, 1 sanktuarium i 79 kaplic a w Azji jest to 10 parafii, 3 sanktuaria i 13 kaplic. Natomiast w Europie jest to 387 parafii, 45 sanktuariów i 373 kaplice. Dodatkowo wspomniani zakonnicy prowadzą na wszystkich kontynentach 56 dzieł charytatywnych i medycznych, 47 dzieł edukacyjnych oraz 42 dzieła o charakterze społecznym i kulturalnym.